

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument s plenarne sjednice

16.9.2014

B8-0127/2014

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o stanju u Ukrajini
(2014/2841(RSP))

Rebecca Harms, Tamás Meszerics, Heidi Hautala, Bas Eickhout, Indrek Tarand

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

RE\1034791HR.doc

PE537.029v01-00

HR

Ujedinjena u raznolikosti

HR

**Rezolucija Europskog parlamenta o stanju u Ukrajini
(2014/2841(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Ukrajini, a posebno rezoluciju od 27. veljače 2014. o stanju u Ukrajini¹, rezoluciju od 13. ožujka 2014. o invaziji Rusije na Ukrajinu², rezoluciju od 17. travnja 2014. o ruskom pritisku na zemlje Istočnog partnerstva, a posebno o destabilizaciji istočne Ukrajine³, i rezoluciju od 17. srpnja 2014. o Ukrajini⁴,
 - uzimajući u obzir zaključke s izvanrednog sastanka Vijeća za vanjske poslove na temu Ukrajine održanog 3. ožujka 2014. te zaključke sa sastanaka Vijeća za vanjske poslove održanih 17. ožujka 2014., 14. travnja 2014., 12. svibnja 2014., 23. lipnja 2014. i 15. kolovoza 2014.,
 - uzimajući u obzir izjave čelnika država ili vlada o Ukrajini u Europskom vijeću od 6. ožujka 2014. i 27. svibnja 2014.,
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća o Ukrajini od 21. ožujka 2014., 27. lipnja 2014., 16. srpnja 2014. i 30. kolovoza 2014.,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je 5. rujna 2014. u Minsku trostrana kontaktna skupina postigla sporazum o prekidu vatre u istočnoj Ukrajini na temelju protokola od 12 točaka objavljenog na internetskoj stranici OESS-a kojim se poziva na trenutni prekid vatre, oslobađanje talaca i poduzimanje mjera za poboljšanje humanitarne situacije, uključujući odredbe za decentralizaciju vlasti i prijevremene izbore u regijama Donecka i Luganska;
- B. budući da je, usprkos molbama EU-a da poduzme sve što može kako bi smirila situaciju, Rusija povećala vojnu i logističku podršku separatističkim paravojnim skupinama stalnom opskrbom oružjem, streljivom, oklopnim vozilima i opremom te prerušenim plaćenicima i vojnicima; budući da je Ruska Federacija od početka krize pojačala koncentraciju postrojbi i količinu vojne opreme na granici s Ukrajinom;
- C. budući da je sporazum o prekidu vatre trenutačno i dalje nestabilan, ali i na snazi, usprkos svakodnevnim izvještajima o kršenjima sporazuma, osobito oko područja Donecka i Mariupola;
- D. budući da je više od 2600 ljudi izgubilo živote tijekom sukoba; budući da je stanje na području sukoba izrazito zabrinjavajuće i s humanitarnog i sa zdravstvenog stajališta;

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0170.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0248.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0457.

⁴ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0009.

- budući da je više od milijun ljudi napustilo područje sukoba i potražilo utočište u Ruskoj Federaciji i drugim ukrajinskim regijama koje nisu zahvaćene sukobima;
- E. budući da se prema izjavi Valentine Melnikove, predsjednice Odbora majki vojnika, glavne ruske organizacije koja predstavlja obitelji boraca, između sedam i osam tisuća ruskih vojnika nalazi u Ukrajini, a dvjestotinjak ih je već izgubilo živote;
- F. budući da je 28. kolovoza 2014. rusko Ministarstvo pravosuđa uvrstilo nevladinu organizaciju Odbor majki Sankt Peterburga na službeni popis stranih agenata u skladu sa zakonom iz 2012.; budući da je ta odluka objavljena nakon što je Ella Poljakova, vođa te skupine, javno iznijela navode o smrti ruskih vojnika koji se u Ukrajini bore protiv ukrajinskih snaga i zatražila provođenje istrage u vezi s tim tvrdnjama;
- G. budući da vlasti Ruske Federacije pokušavaju spriječiti javne sprovode ruskih vojnika ubijenih u Ukrajini; budući da su novinari koji su izvijestili o sprovodu dvojice ruskih padobranaca u Pskovu pretučeni i teško ozlijeđeni;
- H. budući da su u nedavnim izvješćima koja su objavili visoka povjerenica UN-a za ljudska prava i organizacija Amnesty International obje strane optužene za kršenje ljudskih prava, a na popisu zločina navedeni su otmica, mučenje, smaknuća bez provođenja sudskog postupka i upotreba teškog oružja u gusto naseljenim urbanim područjima;
- I. budući da izravna i neizravna ruska vojna intervencija u Ukrajini, uključujući pripajanje Krima, predstavlja kršenje međunarodnog prava, uključujući Povelju UN-a, Helsinški završni akt i Memorandum iz Budimpešte iz 1994.; budući da Rusija i dalje odbija primijeniti Ugovor o konvencionalnim oružanim snagama u Europi;
- J. budući da je 12. rujna 2014., nakon dugotrajnog i složenog postupka odlučivanja, stupio na snagu niz novih sankcija EU-a protiv Rusije, usmjerenih na ograničavanje pristupa ruskim bankama, energentima i poduzećima iz sektora obrane tržištima kapitala EU-a i proširenje prethodnih sankcija;
- K. budući da ruski embargo na uvoz cijelog niza poljoprivrednih proizvoda iz EU-a i drugih zemalja, koji je 6. kolovoza 2014. uveo ruski premijer, ima znatan utjecaj na brojne poljoprivredne sektore i zemlje koje izvoze poljoprivredne proizvode u Rusiju;
- L. budući da se odvija veliko raseljavanje stanovništva i da je stopa cijepjenja najniža u Europi, u Ukrajini je prisutan visok rizik od izbijanja zaraznih bolesti, osobito među djecom; budući da je rizik od izbijanja dječje paralize osobito zabrinjavajuć, s obzirom na to da 1,5 milijuna djece mlađe od pet godina nije do kraja cijepjeno protiv dječje paralize;
- M. budući da je 26. kolovoza 2014., nakon razdoblja nestabilnosti među snagama koje podupiru vladu, predsjednik Ukrajine Petro Porošenko raspustio parlament i raspisao prijevremene parlamentarne izbore;
- N. budući da su, nakon što su 21. ožujka 2014. potpisane političke odredbe Sporazuma o pridruživanju, EU i Ukrajina 27. lipnja 2014. službeno potpisali preostali dio ovog

Sporazuma koji uključuje i Produbljeni i sveobuhvatni sporazum o slobodnoj trgovini (DCFTA); budući da su Europski parlament i parlament Ukrajine na korak do ratifikacije Sporazuma o pridruživanju;

- O. budući da je 27. lipnja 2014. Vijeće za vanjske poslove potvrdilo analizu Komisije prema kojoj je Ukrajina ispunila sve zatražene uvjete u sklopu prve faze Akcijskog plana o liberalizaciji viznog režima i započela je drugu fazu postupka liberalizacije viznog režima;
- P. budući da zasad nije postignut dogovor o dugotrajnom sporu između Ukrajine i Rusije oko opskrbe plinom;
1. pozdravlja potpisivanje sporazuma o prekidu vatre u Minsku i poziva obje strane da učine sve što je u njihovoj moći kako bi ga u potpunosti i savjesno provodile u cilju utiranja puta istinskom mirovnom procesu; poziva, nadalje, sve uključene strane da nastave s pregovorima u cilju razjašnjenja svih aktualnih pitanja, posebno onih koja se odnose na status regija Luganska i Donecka ili njihovih dijelova u okviru ujedinjene ukrajinske države;
 2. potvrđuje svoje zalaganje za neovisnost, suverenost i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine te naglašava da samo istinsko političko rješenje krize može otvoriti vrata pomirenju uključenih strana i osnažiti jedinstvo zemlje;
 3. ističe da OESS ima glavnu ulogu u rješavanju krize u Ukrajini zbog svog iskustva u oružanim sukobima i krizama te činjenice da su i Ruska Federacija i Ukrajina članice te organizacije; poziva države članice, Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te Komisiju da učine sve što je u njihovoj moći da osnaže i povećaju posebnu promatračku misiju OESS-a u Ukrajini, kad je riječ o osoblju, ali i operativnoj podršci i opremi; naglašava da je potrebno bez odgode poslati promatrače OESS-a na sve dijelove ukrajinsko-ruske granice trenutačno pod nadzorom separatista;
 4. pozdravlja čestu komunikaciju između ukrajinskog predsjednika Porošenka i ruskog predsjednika Putina u cilju ublažavanja napetosti i stabilizacije prekida vatre; ipak, smatra da bi prvi vjerodostojan i konkretan doprinos Moskve smirivanju stanja i okončanju sukoba bio trenutni prestanak opskrbe separatističkih paravojskih snaga ruskim oružjem, plaćenicima i postrojbama, kao i povlačenje ruskih snaga okupljenih na granici s Ukrajinom;
 5. potiče, s tim u vezi, čelnike država i vlada EU-a da u potpunosti iskoriste snažna nevojna sredstva EU-a kako bi spriječili da sporazum o prekidu vatre pretvori istočnu Ukrajinu u još jedno područje zamrznutog sukoba, i to tako da nastave vršiti pritisak na Rusiju dok god kriza ne pokaže konkretne i sigurne znakove poboljšanja; pozdravlja, stoga, produljenje i proširenje sankcija EU-a, koje uključuju i onemogućavanje pristupa europskom kapitalu za glavne ruske proizvođače nafte;
 6. nadalje, poziva Vijeće da uzme u obzir nove vrste mjera koje uključuju izuzimanje Rusije iz članstva u skupini G20 i bojkot Svjetskog nogometnog prvenstva 2018. za države članice EU-a;

7. pozdravlja iznimno zakašnjelu odluku francuskog predsjednika Hollandea o obustavi izvoza prvog nosača helikoptera klase Mistral u studenom 2014. uslijed ruske agresije u Ukrajini, ali poziva Francusku da raskine taj ugovor; podsjeća da Rusija namjerava drugi borbeni brod klase Mistral nazvati prema okupiranoj ukrajinskoj morskoj luci Sevastopolj; potiče Ujedinjenu Kraljevinu da smjesta ukine sve dozvole za izvoz oružja u Rusiju i isto tako poziva države članice da osnaže embargo EU-a na oružje tako da ne samo zabrane budući izvoz u Rusiju, nego i raskinu sve ugovore i ukinu sve dozvole koje su na snazi;
8. zabrinut je zbog uključenja NATO-a u krizu koja je izbila između Ukrajine i Rusije; napominje da bi bilo kakvo izravno djelovanje NATO-a samo pojačalo vojni aspekt krize i išlo na ruku ruskoj propagandi; smatra da je strateška pogreška organizirati vojne vježbe NATO-a u zapadnoj Ukrajini i na Crnome moru; apelira na čelnike NATO-a da ponovno razmotre tu ideju jer bi to moglo dovesti do namjernog ili nenamjernog kontakta između konvencionalnih snaga NATO-a i Ruske Federacije;
9. skreće pozornost na nedavna izvješća organizacije Amnesty International o kršenjima ljudskih prava u područjima sukoba i snažno osuđuje otmice, brutalna prebijanja, mučenja, ubojstva, smaknuća bez provođenja sudskog postupka i druge ozbiljne povrede ljudskih prava te kršenja humanitarnog prava koja su u posljednja tri mjeseca najvećim dijelom počinili naoružani separatisti te u nekim slučajevima vladine snage, i to protiv aktivista, prosvjednika, novinara i mnogih drugih građana koji ne sudjeluju u sukobu u istočnoj Ukrajini; podržava poziv ukrajinskoj vladi da stvori jedinstven popis prijavljenih otmica koji će se redovito ažurirati i da provede temeljitu i nepristranu istragu svih navoda o zlouporabi sile, zlostavljanja ili mučenja;
10. naglašava još jednom da od pripajanja Krima Rusija krši svoje pravne obveze kao potpisnica Memoranduma iz Budimpešte iz 1994. i Ugovora o prijateljstvu, suradnji i partnerstvu iz 1997. u kojima su se strane dogovorile da će se suzdržati od prijetnje ili primjene sile usmjerene protiv teritorijalne cjelovitosti ili političke nezavisnosti Ukrajine;
11. naglašava važnost održavanja prijevremenih parlamentarnih izbora u skladu s međunarodnim demokratskim obvezama unatoč neprijateljskim sukobima u istočnom dijelu zemlje; poziva ukrajinske vlasti da obrate pozornost na sve opaske iz nalaza i zaključaka misije za promatranje izbora OEES-a/Ureda za demokratske institucije i ljudska prava koji se odnose na nedavne predsjedničke izbore; žali što parlament Ukrajine nije bio u stanju donijeti novi izborni zakon; poziva OEES da pronade način kako bi se prijevremeni izbori mogli održati i na područjima sukoba;
12. potiče ukrajinske vlasti na otvoren, transparentan i uključiv dijalog sa svim dijelovima ukrajinskog društva; u tom ih smislu poziva da, nakon izbora za novi saziv parlamenta, ne odgađaju potrebne i dugo očekivane reforme na ustavnoj, političkoj i gospodarskoj razini; u tom pogledu zauzima stajalište da bi ustavna reforma u Ukrajini trebala biti tema opsežne i detaljne rasprave koja bi uključivala sve dijelove ukrajinskog društva te koja bi u konačnici trebala dovesti do referenduma;
13. naglašava da je potpisivanje Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine od 27. lipnja 2014. ključni korak prema produbljivanju odnosa između dviju strana i

uključivanja Ukrajine u proces europskih integracija; naglašava važnost postavljanja prikladnog tijela (radne skupine) za pružanje tehničke podrške Ukrajini, ali i potrebne financijske pomoći u cilju uspješne provedbe Sporazuma; ističe važnost definiranja detaljnog plana provedbe kako bi Ukrajina što prije mogla imati koristi od pristupa tržištu EU-a;

14. u tom pogledu ponavlja svoje stajalište da Sporazum ne predstavlja konačni cilj u odnosima između EU-a i Ukrajine; nadalje, ističe da u skladu s člankom 49. Ugovora o Europskoj uniji Ukrajina, kao i svaka druga europska država, ima europsku perspektivu i može podnijeti zahtjev za članstvo u Uniji pod uvjetom da poštuje načela demokracije, temeljne slobode, ljudska prava i prava manjina te da osigura vladavinu prava; naglašava da Sporazum o pridruživanju ili Produbljeni i sveobuhvatni sporazum o slobodnoj trgovini s Europskom unijom nisu povezani s pristupanjem NATO-u;
15. uzima na znanje dogovor postignut 12. rujna 2014. na trilateralnom sastanku EU-a, Ukrajine i Rusije; nada se da bi takav dijalog mogao postati temelj međusobnih rješenja utemeljenih na međunarodnim normama i pravilima, ali žali što Rusija iskorištava trilateralne sastanke kako bi ugrozila Sporazum o pridruživanju, umjesto da pokaže konstruktivan pristup u pronalasku rješenja održivih za sve; žali, s tim u vezi, za odlukom o odgodi privremene primjene Produbljenog i sveobuhvatnog sporazuma o slobodnoj trgovini; naglašava da Sporazum i budući trilateralni sastanci ne moraju pružiti mogućnost Rusiji da ponovno započne pregovore oko Produbljenog i sveobuhvatnog sporazuma o slobodnoj trgovini; potiče Komisiju da što prije donese novi prijedlog uredbe o proširenju autonomnih trgovinskih povlastica koja bi trebala stupiti na snagu prije 1. studenog 2014., uz odobrenje Europskog parlamenta i Vijeća ministara;
16. izražava žaljenje zbog toga što Rusija koristi trgovinu kao instrument destabiliziranja regije time što je uvela zabranu uvoza više proizvoda iz Ukrajine i Moldove, a potom odbacila Sporazum o slobodnoj trgovini Zajednice nezavisnih država s Ukrajinom, Gruzijom i Moldovom te za proizvode iz tih država uvela carine po načelu najpovlaštenije države;
17. potiče Komisiju da započne pripremu trećeg ambicioznog paketa makrofinancijske pomoći Ukrajini, ali i da preuzme glavnu ulogu u organiziranju donatorske konferencije za Ukrajinu koja se treba održati prije kraja 2014., uz sudjelovanje međunarodnih organizacija, međunarodnih financijskih institucija i civilnog društva; naglašava važnost predanosti međunarodne zajednice davanju podrške gospodarskoj i političkoj stabilizaciji i reformi Ukrajine, posebno u okviru političkog pridruživanja Ukrajine Europskoj uniji i gospodarske integracije te u okviru vjerodostojnog plana za izvanredne situacije radi obnove i razvoja regija pogođenih sukobom i u okviru humanitarne i liječničke pomoći izbjeglicama i raseljenim osobama;
18. pozdravlja nedavno pokretanje misije za reformu sektora civilne sigurnosti u kontekstu ZSOP-a (EUAM Ukraine); naglašava potrebu za temeljitom reformom policije i pravosudnog sektora te jačanjem transparentnosti, odgovornosti i demokratskog i parlamentarnog nadzora nad policijom;
19. ističe da je ograničeni niz mjera koje je Europska unija donijela kao odgovor na rusku

invaziju Ukrajine, među ostalim, posljedica njezine jake ovisnosti o Ruskoj Federaciji u pogledu opskrbe energijom; u tom smislu smatra da je iznimno važno srednjoročno smanjiti ovisnost EU-a o Moskvi i ostalim autoritarnim režimima te uzeti u obzir mogućnost potpunog bojkota i istodobno pronaći konkretna alternativna rješenja kako bi se pomoglo onim državama članicama kojima je trenutačno jedini dobavljač energije Rusija; u tom smislu poziva Komisiju da djeluje s ciljem potpune provedbe trećeg energetske paketa i da pruži potporu projektima energetske učinkovitosti, s obzirom na to da bi na taj način dodatni plinovodni kapaciteti kao što su plinovod Južni tok postali suvišni, te da učinkovito razgrana energetske izvore razvijanjem obnovljivih izvora energije; poziva države članice da ne uključuju svoja javna poduzeća u projekte s ruskim poduzećima kojima se pojačava europska osjetljivost i koji, kao što je plinovod Južni tok, teže izoliranju Ukrajine;

20. naglašava, s tim u vezi, potrebu za ambicioznim i obvezujućim ciljevima za 2030., koji bi iznosili 40 % za energetske učinkovitost te 45 % za obnovljive izvore energije, i to u cilju otvaranja radnih mjesta u tim sektorima EU-a, povećanja sigurnosti opskrbe, ispunjavanja klimatskih ciljeva i smanjenja europske ovisnosti o uvozu fosilnih goriva; poziva, potom, Europsko vijeće da u listopadu usvoji ambiciozan i sustavan plan za izvanredne situacije u mjesecima koji slijede te da u njega uključi stajališta dionika i Europskog parlamenta;
21. poziva EU da na infrastrukturu za skladištenje plina i povratno strujanje te spojne vodove gleda kao na stratešku imovinu te da regulira udio trećih ugovornih stranaka u tim ključnim sektorima; poziva, nadalje, države članice da otkazu planirane sporazume s Rusijom u sektoru energetike, uključujući nuklearne gorivne ćelije, pošiljke nuklearnog otpada te plinovod Južni tok;
22. pozdravlja donošenje početnih mjera Komisije kojima se Ukrajini omogućuje da se suoči s energetske krizom nakon što je Rusija odlučila prekinuti opskrbu te države plinom te poziva Vijeće i Komisiju da nastave pomagati Kijevu i podrže ga u naporima usmjerenima k rješavanju dugotrajnog spora s Moskvom oko opskrbe plinom;
23. upozorava na dramatično socijalno stanje u zemlji; poziva ukrajinsku vladu da u potpunosti objelodani uvjete iz sporazuma s MMF-om i da donese popratne mjere s ciljem ublažavanja trenutne situacije, posebno u vezi s najosjetljivijim skupinama stanovništva; smatra da bi uvjeti MMF-a mogli povećati unutarnje napetosti i dovesti do ubrzanog smanjivanja plaća i radnih mjesta u javnoj upravi, što bi kao nepoželjnu posljedicu moglo imati jačanje korupcije; ističe da se rizik od zaraznih bolesti u Ukrajini povećao jer se trenutačno Ukrajina suočava s ozbiljnim nedostatkom cjepiva zbog zastoja u postupku javne nabave i zbog oštrog rasta cijena u odnosu na deprecijaciju domaće valute;
24. prima na znanje preliminarno izvješće stručnjaka o padu zrakoplova Malaysia Airlinesa na letu MH17; poziva na pružanje potpunog i neograničenog pristupa stručnjacima području oko olupine kako bi mogli zaključiti istragu;
25. poziva na nezavisnu i nepristranu istragu o pogubnim događajima u Odesi 2. svibnja 2014. kao i o drugim zločinima protiv čovječnosti zabilježenima od studenog 2013. uz uključivanje snažne međunarodne komponente i pod nadzorom Vijeća Europe te na

privođenje pravdi osoba odgovornih za zločine; uvjeren je da će samo učinkovita istraga tih zločina pomoći ukrajinskom društvu i obiteljima i prijateljima žrtvama da vrate povjerenje u institucije;

26. pozdravlja činjenicu da je Komisija usvojila četvrto izvješće o napretku o provedbi Akcijskog plana o liberalizaciji viznog režima Ukrajine i odluku Vijeća o prelasku na drugu fazu; ustraje na brzom konačnoj uspostavi bezviznog režima između EU-a i Ukrajine kao konkretnog odgovora na europske težnje ljudi koji su prosvjedovali na Majdanu; u međuvremenu poziva na hitno uvođenje privremenih, vrlo jednostavnih i cjenovno prihvatljivih postupaka odobravanja vize;
27. poziva Komisiju da poduzme potrebne hitne mjere nakon ruskog embarga na poljoprivredne proizvode iz EU-a u cilju stabilizacije zahvaćenih poljoprivrednih tržišta, pri čemu prednost treba dati boljoj upotrebi na unutarnjim tržištima i, gdje je to moguće, preradi proizvoda te izbjegavati povlačenje s tržišta (uništavanje) i subvencioniranje izvoza u treće zemlje, osobito zemlje u razvoju; očekuje, s tim u vezi, solidarnost i korektno trgovinsko ponašanje trećih zemalja blisko povezanih s EU-om, osobito zemalja kandidatkinja;
28. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama država članica, ukrajinskom predsjedniku, vladi i parlamentu, Vijeću Europe, OEES-u te predsjedniku, vladi i parlamentu Ruske Federacije.